

maa- ja metsätalousministeriö,
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyyntönnö /VN/3510/2024
VN/3510/2024-MMM-1

Tornionjoen kalastussäännön muutosehdotukset vuodelle 2024

EHDOTUKSET TORNIONJOEN KALASTUSSÄÄNTÖÄ KOSKEVISTA MUUTOSTARPEISTA VUODELLE 2024

Lausunnossa annamme seuraavat ehdotukset perusteluineen kalastussäännön 16 §:n mukaisesti kalastussäännön muuttamiseksi tai poikkeamiseksi ottaen huomioon kalakantojen tila.

Lohi

1.

Tornionjoen kalastussäännön 11 pykälä antaa neuvotteluosapuolille mahdollisuuden käynnistää suualueen rysäpyynti aikavälillä 17/6 - 29/6. Tämä on kalastussäännön ehkä keskeisin ja tehokkain jokeen pyrkivän kutulohikannan säätelymekanismi!

Pitkäaikainen mediaani osoittaa, että lähes poikkeuksetta 29/6 mennessä n. puolet kutuvaelluskannasta on jo ehtinyt nousta jokeen. Tämän vuoksi Lappeen Ääverkosken osakaskunta esittääkin, että tässä uudessa tilanteessa, jolloin kesällä 2023 nousulohimäärä suorastaan romahti, on Suomen määrätietoisesti pyrittävä parantamaan neuvotteluasemiaan noudattamalla EU:nkin lanseeraamaa varovaisuusperiaatetta ja luovuttava 2017 asetuksen ns. "Varhennetusta lohenkalastuksesta"!

Tämä on ehdoton edellytys sille, että molemmat osapuolet kykenevät samoista lähtökohdista vakavasti neuvottelemaan mahdollisimman myöhäisen ajankohdan suualueen rysäpyynnin käynnistämiseksi.

2.

Viimeisimmissä lohien geenitutkimuksissa on käynyt ilmi, että Kalix- ja Lainiojoen latvoilla ainoastaan on enää jäljellä sitä näiden jokien alkuperäistä kalakantaa. Muualla joessa kyseessä on suurpiirteisen kalanviljelyn tuottamaa lähinnä sekakantaa, jota voisi jopa verrata Norjan kassiloheen! Nämä alkuperäiset lohikannat ja niiden suurimmat yksilöt lähtevät kutuvaellukselle ensimmäisenä, eli tämän vuoksi " varhennettu lohenkalastus" ja koko rannikkomme mittainen sekakantakalastus on lakkautettava, koska juuri se verottaa raskaasti tätä arvokkainta lohikalakantaamme!

Tornionjoen tila 2023 raportissa sanasta sanaan sanotaankin näin, "Toisaalta jokikalastuksessa alkukaudella saadaan saaliiksi paljon vanhan lohien geenia kantavia ja/tai yläjuoksun osakannoista (Esim. Lainiojoen yläjuoksulta) peräisin olevia lohia. Näin etenkin Tornionjoen alajuoksun kalastuksessa saattaa siis olla perusteita lisätä jokialueen yläosassa kutevien ja vanhan lohien geenia kantavien lohien suojelua"!

Joten Lappeen Ääverkosken osakaskunta esittääkin, että myös lohenkalastuksen aloitusajankohtaa tulee myöhentää riittävästi, jotta taataankin näiden alkuperäisten emokalojen pääsy sinne yläjuoksulle. Lohenkalastus Tornionjoen vesistöalueella tulisi aloittaa viikon 23 lauantaina klo: 12.00.

Oheisessa liitteessä tietoa merikalastuksen säätelyn vaikutuksista lohisaaliisiin. Tornionjoen Lappeassa on kerätty saalistietoja vuodesta 2006.

Liite 1: graafi Lappean lohisaaliista 2006-2023

3.

Myös ns. alajuoksun perinnekalastuksen pyyntiponnistusta tulisi samassa suhteessa pienentää, luontevinta tässäkin olisi vähentää niitä alkukauden, eli juhannusviikon kalastuspäiviä, mutta kestäviä tuloksia saataisiin myös puolittamalla kulkuverkon pituus nykyisestä 60 metriin.

4.

Ruotsin ehdotuksilla, että veneessä kalastettaessa rajoitettaisiin vapojen määrää 3 vapaan venettä kohden, ei tosiasiallisesti toisi mitään uutta suojelutavoitteeseen ... Sillä jo nykyisin voimassa olevaa 1 lohi / kalastusvuorokausi on varsin tehokas ja toimiva suojelumekanismi, eikä vapamäärien rajoittaminen kolmeen mitenkään tuo lisäarvoa tähän jo yleisesti hyväksyttyyn säätelymekanismiin.

Harjus

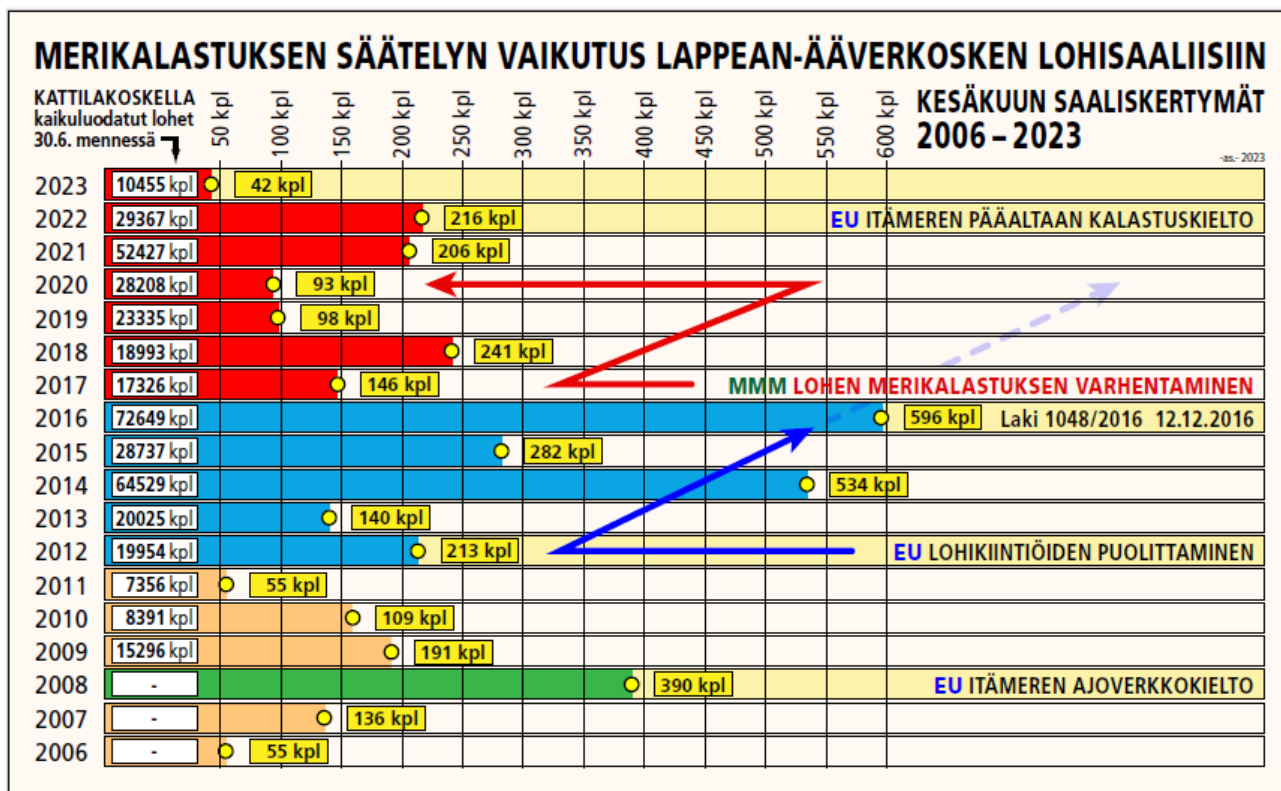
Vielä kalastuksen valvonnasta! -Ruotsin esitys, että "hauen, ahvenen ja harjuksen kalastus sallittaisiin 15/9 voimaan astuvan yleisen kalastuskiellon jälkeen" on kuolleen syntynyt ajatus.! - Tämä juuri lohen kutuaikaan ajoittuva muiden kalojen kalastus olisi todella kohtalokasta aggressiivisesti kutupaikkaansa puolustaville lohille ja valvonnan kannalta selkeintä olisi, että kaikki kalastus Tornionjoen vesistöalueella päättyisi lohenkalastuksen päättymiseen elokuun 31 päivä.

Lappeen Ääverkosken osakaskunta psta.
Talon RN:o 20 vesialueet Muonionjoessa ja Ääverjoessa 273-401-876-18
Talon RN:ot 21, ja 22 yht.vesialue 273-401-876-12

Lappeen Ääverkosken osakaskunta

toimitsija

Liitteet: Liite 1: graafi Lappeen lohisaaliista 2006-2023

Tornionjoen Lappeassa on kerätty saalistietoja vuodesta 2006. Saalistilasto on luotettavin saatavilla oleva saalistieto Tornionjoella. Tornionjoen merkittävin lohennousu tapahtuu kesäkuussa, joten graafin tieto/kuvaaja on kesäkuulta.

Taulukkoon on kuvattuna vuosien 2006 - 2023 kesäkuun tiedot Kattilakoskella kaikuluodatuista lohista sekä Lappeen alueella kesäkuussa saaduista lohista. Graafista on selkeästi nähtävissä, miten merialueelle tehdyt säädökset vaikuttavat Tornionjoelta saatujen lohien määrään.

Vuonna 2017 aikaistettu merikalastus romahdutti Tornionjoen jokisaaliit. Taulukon tilasto kertoo, miten lohien kalastusta säädeltiin ennen vuotta 2017, jolloin aikarajat poistettiin ja lohien kalastusta varhennettiin niin, että merikalastuksen kohteeksi saatiin aikaisin nousevat Tornionjoen luonnonlohien suurimmat emokalal.